

Відгук

офіційного опонента на дисертацію

Стецюка Ігоря Олеговича

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ КЛАПАНОЗБЕРІГАЮЧИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИ
АНЕВРИЗМИ КОРЕНЯ ТА ВИСХІДНОГО ВІДДІЛУ АОРТИ »**

поданої до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.192

Національного університету здоров'я України

імені П.Л. Шупика, що утворена наказом

від 26.06.2024 (протокол № 6)

на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань

22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. Актуальність теми дисертації

Аневризма кореня та висхідного відділу аорти є вкрай важкою патологією для корекції. Виникнення захворювання різко зростає у віці більше 50 років у зв'язку з серцево-судинними факторами ризику. Близько 60% аневризм аорти виникають саме у висхідному відділі. Попри наявність відомого методу хірургічної корекції аневризми кореня та висхідного відділу аорти, а саме операції Бенталла, процедура має певні недоліки. Одним із головних обмежень – пожиттєвий прийом антикоагулянтів, регулярне звернення до лікаря для контролю МНО та високий ризик кровотеч.

Інша методика була представлена Тайроном Девідом, суть якої - реімплантація нативного аортального клапана. Завдяки імплантації нативних стулок аортального клапана ця процедура дозволяє уникнути прийому антикоагулянтів. Протягом останнього десятиліття деякі світові хірурги вважали, що процедура Девіда є рівною, якщо не кращою, ніж

процедура Бенталла: деякі автори рекомендували операцію Девіда як новий золотий стандарт для протезування проксимальної аорти.

Незважаючи на те, що деякі дослідження порівнювали короткотривалі результати операцій Девіда, але довготривалих досліджень зі значними розмірами груп пацієнтів немає. Недостатньою є інформація про безпосередні та віддалені наслідки лікування, порівнювальні характеристики тієї чи іншої методики у вихідних передопераційних характеристиках, інтраопераційно та у післяопераційному періоді, включаючи ускладнення. Обмежені дані про функціонування реімплантованого клапана у віддаленому періоді та виживаність пацієнтів.

З огляду на це, представлена робота є актуальною і своєчасною.

2. Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами.

Дисертаційна робота виконана як фрагмент наукової теми кафедри кардіохірургії, рентгенендоваскулярних та екстракорпоральних технологій НУОЗ України імені П. Л. Шупика «Мультидисциплінарний підхід до хірургічного лікування серця та магістральних судин (номер реєстрації 0121U113336; термін: 2021-2025).

3. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Серед положень отриманої наукової новизни дисертаційної роботи слід відмітити наступні:

Визначено та проаналізовано покази, критерії та техніку виконання клапанозберігаючої операції Девіда для лікування пацієнтів із аневризмом кореня та висхідного відділу аорти.

Показано з наукової точки зору переваги клапанозберігаючої операції Девіда у порівнянні з операцією Бенталла: зниження кількості

аритмологічних ускладнень, зменшення часу перебування у відділенні інтенсивної терапії та стаціонарі загалом, відчутну позитивну зміну якості життя даної групи пацієнтів.

Детально оцінено та порівняно якість життя пацієнтів залежно від виду виконаного хірургічного втручання. Проаналізовано фізичні та психічні показники якості життя пацієнтів після оперативного лікування у віддаленому періоді.

Визначено виживання пацієнтів у віддаленому періоді після реконструктивних втручань на корені та висхідному відділі аорти.

Визначено функціонування аортального клапана у довгостроковому періоді після операції Девіда.

4. Теоретичне значення результатів дослідження

Теоретичне значення результатів дослідження отримані дисертантом представляють важливий теоретичний вклад у кардіохірургію та кардіологію на підставі доповнення даних щодо тактики вибору різних методів корекції аневризми кореня та висхідного відділу аорти аналізуючи етіологію, вікові особливості, дані передопераційного та інтраопераційного аналізу при зіставленні з можливими ускладненнями та якістю життя пацієнтів.

5. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

В дисертації детально проаналізовано техніку виконання клапанозберігаючої операції Девіда, описано усі найважливіші нюанси правильної імплантації нативного аортального клапана, що дозволяє широко використовувати це втручання у роботі кардіохірургічних центрів. Очікується, що розширення показів до клапанозберігаючих операцій при

аневризмі кореня та висхідного відділу аорти допоможе зменшити частоту післяопераційних ускладнень, скоротить терміни госпіталізації, значно покращить якість життя пацієнтів та дозволить уникнути протезасоційованих ускладнень.

6. Ступінь обґрунтованості та вірогідності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

За своїм змістом, об'ємом, структурою, співвідношенням окремих частин і оформленням представлена дисертація відповідає основним нормативним вимогам, які ставляться до рукописів дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Дисертація складається з анотації, вступу з оглядом літератури, розділу матеріалів та методів, 3 розділів власних досліджень, узагальнення та обговорення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків.

Результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують сформовані завдання та мають важливе науково-практичне значення.

Групи дослідження сформовані з дотриманням віково-статевої однорідності та репрезентативністю за всіма ознаками, що досліджувалися. Обсяг проведених клінічних, лабораторних, інструментальних досліджень, кількість одержаних результатів, застосовані методи статистичної обробки даних є коректними та достатніми для підтвердження достовірності результатів та обґрунтування наукових положень та висновків.

Висновки та практичні рекомендації впливають з результатів проведених досліджень та відповідають поставленим завданням, що виносяться на захист.

7. Повнота викладення матеріалів в опублікованих наукових працях

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 9 публікаціях, зокрема 4 статей в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», 1 стаття, що індексуються Scopus або Web of Science; 4 робіт в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, з них 1 іноземна.

8. Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення

Дисертація написана літературною українською мовою з незначними поодинокими стилістичними помилками, які, однак, не впливають на загальне позитивне враження від наукової роботи. Разом з тим хотілося б отримати від дисертанта відповідь на декілька запитань:

1. У своїй роботі Ви вказали більшу кількість аритмологічних ускладнень у групі пацієнтів, де виконувалась операція Бенталла. З чим ви пов'язуєте таку можливу закономірність?
2. Чи вимірювалась відстань від усть коронарних артерій до фіброзного кільця аортального клапана, яка інтерпретація та як це впливало в сторону вибору тієї чи іншої методики?

9. Впровадження наукового дослідження у практику.

Отримані підсумки та результати дисертації імплементовано в таких клініках та центрах: ДУ «Інститут серця МОЗ України»; Серцево-судинний центр КНП «Київська міська клінічна лікарня №1»; Центр серця та судин

КНП "Львівське територіальне медичне об'єднання "Багатопрофільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги".

10. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Необхідно зазначити, що дисертаційна робота Стецюка Ігоря Олеговича повністю відповідає пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. №44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 19.08.2015 р. №40, які пред'являються до наукового захисту ступеня доктора філософії і може бути представлена до офіційного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з наступним присудженням наукового ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент:

Заступник директора з лікувально-координаційної роботи

Державної установи «Національний інститут

серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова

Національної академії медичних наук України»

д.мед.н., професор

К.В. Руденко